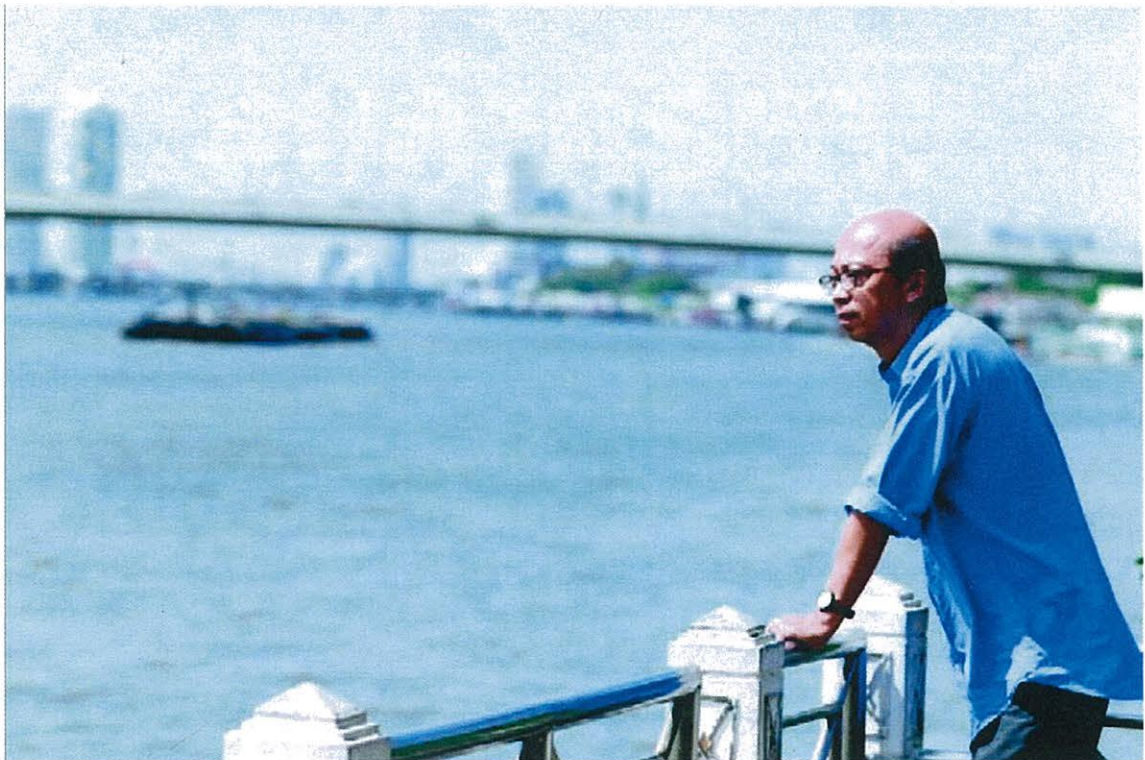

ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360° Poo Jatkarn Weekend 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 350	Section: First Section/M-Open วันที่: เสาร์ 2 - ศุกร์ 8 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 7 ฉบับที่: 348 Col.Inch: 304.90 Ad Value: 106,715 หัวข้อข่าว: ลบคำครหา! ดัน “โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา” สู่มรดกโลก!!	หน้า: 29(เต็มหน้า), 30, 31 PRValue (x3): 320,145 คลิ๊ป: ลีลี
---	--	---

ลบคำครหา!

ดัน “โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา”

สู่มรดกโลก!!

ก็แค่โครงการรุกล้ำธรรมชาติ ทำลายแม่น้ำเจ้าพระยา, มีแต่จะสร้างทัศนียภาพให้กรุงเก่า ตลอดเส้นทาง 14 กิโลเมตร, ไม่มีใครให้ค่ามากไปกว่าโปรเจกต์คอมมิวนิสต์ไม่รับฟังเสียงประชาชน และไอ้โครงการนี้แหละที่จะทำให้ประเทศไทยชวดรางวัล “มรดกโลก” ฯลฯ

ท่ามกลางคลื่นความคิดลูกโตของพี่น้องชาวไทยที่โหมเข้าใส่ “โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา” ซึ่งพันธคำสั่งจากรัฐบาลมาแล้วว่า จะต้องสร้างให้แล้วเสร็จภายในเดือนก.ย.ปีนี้ ส่งผลให้เกิดแรงต้านขนานใหญ่กลางกรุง โดยเฉพาะจาก “เครือข่ายคนรักเจ้าพระยา (Friend of River)” ที่ขอกัดฟันเรียกโครงการนี้ว่า “ทางด่วนแม่น้ำเจ้าพระยา” กล่าว

กันว่าบริษัทที่รับออกแบบคือบริษัทรับจ้างทำทางด่วนให้กทม. จึงเอาดีไซน์ของการทำถนนมาออกแบบ แถมยังจะตอกเสาเข็มภายใต้คลื่นค้ำลูกใหญ่ของประชาชนอีกต่างหาก!!

แต่ไม่ว่าคลื่นความเห็นต่างในวันนี้จะแบ่งออกเป็นกี่สาย หรือคำอธิบายเหล่านี้จะช่วยหลายกำแพงของคนที่ยืนค้ำอยู่อีกฝั่งได้หรือไม่ “อ.รณฤทธิ์ ธนโกเศศ” หัวเรือใหญ่ผู้รับผิดชอบโครงการระดับประเทศ ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ก็ขอตอบทุกข้อสงสัยในประเด็นร้อนเอาไว้แบบทลัมภาษาขณะนี้แล้ว!!

ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360° Poo Jatkam Weekend 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 350	Section: First Section/M-Open วันที่: เสาร์ 2 - ศุกร์ 8 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 7 ฉบับที่: 348 Col.Inch: 304.90 Ad Value: 106,715 หัวข้อข่าว: ลบค่าครหา! ดัน “โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา” สู่มรดกโลก!!	หน้า: 29(เต็มหน้า), 30, 31 PRValue (x3): 320,145 คลิป: สีสี่
--	---	--

■ ได้เวลา “พาดักกรุงเทพฯ”!!

Q: จำเป็นแค่ไหนที่ต้องมีโครงการนี้?

A: ถ้าเปรียบกรุงเทพฯ เป็นร่างกายของเรา และแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นเลือดใหญ่ ตอนนั้นก็เท่ากับว่าเส้นเลือดฝอยในร่างกายได้ตายไปเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์ได้แล้วครับ เลยมีความจำเป็นที่เราต้องเริ่มทดลองผ่าตัดเส้นเลือดส่วนหนึ่งของกรุงเทพฯ ซึ่งก็หมายถึงพื้นที่ทดลองริมฝั่งแม่น้ำ ตั้งแต่ฝั่งสะพานพระราม 7 ไปจนถึงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฝั่งละ 7 กม. รวมสองฝั่งเป็น 14 กม. เพื่อให้มันเข้ากับระบบต่างๆ ในร่างกาย

เพราะตอนนี้ร่างกายของเราเต็มไปด้วยสารเคมี เต็มไปด้วยเส้นทางตัดต่ออะไรเยอะแยะเต็มไปหมดแล้ว แต่ถ้าการผ่าตัดบนพื้นที่จำลองตรงนี้ออกมาดี เราก็คงใช้มันเป็นโมเดลในการผ่าตัดส่วนอื่นๆ ของกรุงเทพฯ ต่อด้วย ซึ่งตามแผนที่วางไว้ในข้อกำหนดแล้ว คือระยะทางทั้งหมด 57 กม. ซึ่งหมายถึงตลอดแนวริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งในการผ่าตัดครั้งต่อไป ยังต้องดูเรื่องระบบต่างๆ ของร่างกายอีกเยอะเลยครับ แต่ตอนนี้เราแค่กำลังพยายามผ่าตัดแบ่งเป็นส่วนๆ เท่าที่จะทำได้

ที่ทำให้เส้นเลือดฝอยของกรุงเทพฯ มันตายไปหมดเป็นเพราะแม่น้ำและคูคลองที่เคยมีอยู่เดิมถูกถมทับทำถนนจนเกือบจะหมดแล้ว กลายเป็นว่าทุกวันนี้เราอยู่กันด้วยระบบถนน เหลือทางเดินน้ำแค่ท่อระบายน้ำ มีทางลงเล็กๆ เป็นตะแกรงไว้ให้ พอฝนตกหนักๆ แค่น้ำนองเต็มแล้วก็ท่วมแล้ว ซึ่งท่อระบายน้ำพวกนั้นก็เล็กเกินไปและสกปรกมาก จะมุดลงไปเก็บขยะอะไรก็ไม่ได้ แล้วพอมีอะไรอุดตันมองไม่เห็นไม่เหมือนสมัยก่อนที่สร้างเป็นคูคลอง มองเห็นได้หมด จัดการได้ง่าย

จะเห็นเลยว่าธรรมชาติของผืนดินตั้งแต่ยุคที่ยังไม่มีมนุษย์เข้ามาอยู่อาศัย สายน้ำทุกสาย รวมถึงคูคลองเล็กๆ จะเป็นเส้นเลือดของแผ่นดิน แล้วพอวันนี้ เรามาแก้ปัญหาเรื่องน้ำด้วยการทำท่อขนาดใหญ่ขึ้นมา มันเลยไม่สามารถช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนได้

แต่การผ่าตัดผ่านโครงการพัฒนา ในครั้งนี้ จะเป็นการออกแบบที่เรียกว่า “Eco Based Design” ครับ คือออกแบบโดยตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจในความเป็นไปของสรรพสิ่งบวกรวมกับความคิดเห็นของชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำด้วย เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดออกมา และคล้อยตามความเป็นไปในธรรมชาติให้ได้มากที่สุด พุดง่าย ๆ คือเรากลับมาใช้วิธีนุ่มไปกับธรรมชาติเหมือนในอดีต

Q: กำลังจะบอกว่าระบบจัดการน้ำที่เห็นอยู่ทุกวันนี้มันผิดหมดเลยอย่างนั้นหรือ?

A: ต้องบอกว่า ที่ผ่านมา เรา “ลองผิด” กันเองด้วยวิธีทางใหม่ๆ กันมาเยอะมากแล้วมากกว่าครับ มันก็ถึงเวลาแล้วที่จะดึงเอาความรู้จากบทเรียนของคนรุ่นเก่ากลับมาศึกษาอีกครั้ง คือเราจะไม่ “เนรคุณต่อแม่น้ำเจ้าพระยา” อีกต่อไปแล้ว เราจะไม่สร้างอะไรขึ้นมาเพื่อซ้ำเติมท่านให้เส้นเลือดของท่านตายเพิ่มอีกแล้ว

ผมไม่ได้บอกว่า ผมปฏิเสธระบบถนนนะครับ แต่ถ้าสร้างมันถูกต้องจริงๆ เจกเช่นเดียวกับที่พระเจ้าอยู่หัวท่านทรงทำไว้ให้เราเห็นแล้ว ยกตัวอย่างเช่น บริเวณสวนจิตรลดา ถ.ศรีอยุธยา ฝั่งที่ติดสนามม้านางเลิ้ง ตรงนั้นเดิมเป็นถนนแค่ 4 เลน ต้องการจะขยายถนน คนอื่นๆ มองว่าต้องถมน้ำเพื่อทำถนนเพิ่ม แต่ท่านบอกไม่ให้ถม ท่านให้ทำถนนครอบแม่น้ำไปเลย คือตั้งเสาขึ้นมาแล้วสร้างครอบ จึงทำให้คลองตรงนั้นยังได้ทำหน้าที่ของตัวเองในฐานะสาขาหนึ่งของแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่ได้

และเพื่อให้เรากลับมา “ลองถูก” กันได้อีกครั้งหนึ่ง งานนี้ทางลาดกระบังฯ ของเราเป็นหลักร่วมกับ ม.ขอนแก่น ในการทำโครงการนี้ เราเริ่มศึกษากันมาตั้งแต่ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา จาก จ.นครสวรรค์ และส่วนที่เลยกรุงเทพฯ ไปจนถึง จ.สมุทรปราการ เลยไปจนถึงอ่าวไทยเลยครับ จำเป็นต้องศึกษาให้ครอบคลุมเพื่อให้ได้คำตอบว่า เราจะไม่ต่อแนวเขื่อนกันน้ำท่วมกันอีกต่อไปแล้ว แต่จะกลับไปพิจารณาเรื่องกันบริเวณปากแม่น้ำ หรือตรงอ่าวไทยแทน

ตัวอย่างในต่างประเทศดีๆ ที่หยิบมาใช้ได้ก็คือ “เมืองเวนิซ” ที่เขาทำเขื่อนกันน้ำบริเวณอ่าวเมืองเวนิซเลย โดยสร้างออกมาในลักษณะ “เขื่อนลอยน้ำ” เพื่อปรับระดับน้ำไม่ให้ท่วมเข้ามาในตัวอ่าวของเมืองได้ โมเดลนี้จะสามารถดูแลไปได้อีก 3-4 กลุ่มน้ำ คือ เจ้าพระยา, บางปะกง, ท่าจีน และ แม่กลอง ไม่ใช่แค่เฉพาะเมืองหลวงทีเดียว เป็นโมเดลที่ดีที่สุดแต่ก็แพงที่สุดด้วย เพราะจะไปดูเรื่องน้ำกันถึงปากอ่าวไทยเลย

คือถ้าเราอยู่กับธรรมชาติไม่ได้ เราก็คงต้องรื้อ เพราะต่อให้ฝืนอยู่ยังไงก็อยู่ไม่ได้ ลองนับจากวันนี้ไปอีก 84 ปี น่าจะท่วมขึ้นมาอีก 2 เมตร เท่ากับว่าที่อยู่อาศัยกันทุกวันนี้ ชั้นที่เคยเป็นชั้นล่างสุดจะใช้ไม่ได้เลย หรืออย่างในหนังสือเรื่อง 2012 ที่น้ำท่วมโลก จะเห็นเลยว่าสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาสุดท้ายที่ยังอยู่ได้ก็คือ “เรือ” ครับ ซึ่งเป็น Floating Structure เพราะ

ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360° Poo Jatkarn Weekend 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 350	Section: First Section/M-Open วันที่: เสาร์ 2 - ศุกร์ 8 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 7 ฉบับที่: 348 Col.Inch: 304.90 Ad Value: 106,715 หัวข้อข่าว: ลบค่าครหา! ดัน "โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา" สู่มรดกโลก!!	หน้า: 29(เต็มหน้า), 30, 31 PRValue (x3): 320,145 คลิป: ลีลี
---	---	---

ฉะนั้น ทางแก้ปัญหาในอนาคตก็คือการ "อยู่กับน้ำ" อย่างที่บรรพบุรุษเคยลองถูกเอาไว้ให้แล้ว

■ พัฒนา หรือ ถลาย?

Q: เห็นว่าบนพื้นที่พัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตามโครงการออกแบบไว้ ต้องมีส่วนสร้างลึกลงไปในแม่น้ำด้วยนี่คือสาเหตุหลักใช่ไหมที่ทำให้ถูกกระแสต้านอย่างหนักจากนักอนุรักษ์ เพราะมองกันว่าเป็นการทำลายธรรมชาติมากกว่า?

A: (พยักหน้ารับ) ใช่ครับ คนคิดว่าเราจะสร้างสิ่งก่อสร้างที่จะรุกรเข้าไปในธรรมชาติ และสิ่งก่อสร้างนั้นก็ใหญ่มาก เป็นถนนขนาดใหญ่เลย เลยทำให้เกิดกระแสต่อต้านหนักมากในช่วงแรกๆ และภาพตรงนี้ก็กลายเป็นภาพจำของโครงการนี้มาโดยตลอด ซึ่งจะทำให้สลายไปโดยทันทีก็คงยาก ทั้งๆ ที่สิ่งที่เกิดขึ้นในวันนี้นั้นไม่ใช่แบบนั้นแล้ว มันเปลี่ยนไปตั้งแต่ที่ทางกรุงเทพฯ มาเชิญทางลาดกระบังฯ กับทาง ม.ขอนแก่น เข้ามาร่วมแล้วครับ

ตอนแรก ตัวโครงการจะมีลักษณะเหมือนถนน แต่จริงๆ มันคือทางเดินและทางจักรยาน ที่สร้างเป็นโมเดลมาตรฐานเอาไว้ให้ดูว่า เวลาแผ่นดินมาจรดน้ำแล้ว ภาพจะออกมาเป็นแบบนี้แหละ แต่ก็ล้มเลิกโมเดลนั้นไปนานแล้วครับ เหลือแค่เรื่องทางเดิน-ทางจักรยาน ซึ่งผมมองว่ามีได้ ผมไม่ได้รู้สึกต่อต้านเลย เพราะเราสามารถใช้เวลาความสามารถของดีไซเนอร์ด้านสถาปัตย์ต่างๆ ช่วยออกแบบให้กลมกลืนไปกับสถานที่ได้

เรื่องที่คุณกังวลกันในประเด็นถัดไปก็คือ เขาไม่เห็นด้วยว่าเราจะไปสร้างพื้นที่ลึกลงไปในน้ำ เป็นเพราะไปเข้าใจกันว่าถ้าสร้างสิ่งก่อสร้างไปในน้ำ มันจะไปชะลอการไหลของน้ำ ซึ่งเป็นการเข้าใจวิถีของน้ำในที่ราบลุ่มครับว่าน้ำมาต้องไหลเร็ว แต่จริงๆ แล้ว ภูมิประเทศแบบนี้ที่อยู่บริเวณป่าชายเลน พื้นที่ที่อยู่ปากแม่น้ำ ริมตลิ่ง อยู่บนแผ่นดินแบบนี้ มันมีหน้าที่ช่วยหน่วงน้ำไว้ เพื่อไม่ให้น้ำจืดไหลลงไปได้เร็ว ถ้าไปศึกษาดูจะเห็นว่าพื้นที่แบบนี้ทั่วโลกเป็นเหมือนกันหมดเลย

แต่ทุกวันนี้ เราเข้าใจธรรมชาติไปอีกแบบหนึ่ง เราเลยไปตัดแปลงธรรมชาติให้มันเหนือที่ไหลมา ไหลผ่านไปโดยเร็ว เพราะมองว่าเราไม่อยากอยู่กับน้ำแล้ว ซึ่งถามว่าเราไม่ได้อยากอยู่กับน้ำจริงๆ เหมอ? วันดีคืนดีฝนตกน้อยก็แล้งอีก มันเป็นความเข้าใจผิดของเราจนถึงทุกวันนี้ แต่คนโบราณเข้าใจธรรมชาติของน้ำถูก เขาเลยพยายามสร้างทุกอย่างเพื่อหน่วงน้ำไว้ ทำให้น้ำไหลช้าไว้ ซึ่งเราต้องกลับมาทำแบบนี้ให้ได้ และต้องแก้ทั้งระบบ

PERSPECTIVE : Sanaa

โมเดลพัฒนาที่กำลังจะเสร็จสิ้นภายในเดือน ก.ย.นี้!

Q: แล้วส่วนที่สร้างยื่นเข้าไปในแม่น้ำ จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการจัดการน้ำในกรุงเทพฯ อย่างที่หวังได้มากน้อยแค่ไหน?

A: ผมไม่ได้หวังว่าโครงการนี้จะแก้อะไรได้ แต่ผมว่าโครงการนี้จะแสดงให้เห็นถึงแนวคิดภาพใหญ่ที่เราควรจะต้องมอง เช่น เราต้องอยู่กับธรรมชาติแบบ "นุ่ม" เพราะเราจะใหญ่กว่าธรรมชาติไม่ได้

ผมอยากให้คุณได้มาเรียนรู้ว่า ตัวเชื่อมแบบที่เป็นอยู่ทุกวันนี้และร่องน้ำอย่างนี้ มันทำลายธรรมชาติ และมันก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบผิดๆ ไปเรื่อยๆ ถ้าเรายังทำเหมือนเดิม มันไม่ใช่คำตอบ เราเลยต้องสร้างโมเดลใหม่ด้วยการเชื่อมกันน้ำออก แล้วแทนด้วยสิ่งที่บรรพบุรุษทำมาไว้แล้ว คือการเรียนรู้ที่จะอยู่กับน้ำกันใหม่ แล้วก็สร้าง "คันกันน้ำท่วม" เลียนแบบธรรมชาติเข้าไป ซึ่งจะต่างจากรูปแบบเชื่อมที่เป็นอยู่

เราจะสร้างเป็นคันดินเลียนแบบที่เคยมีในเมืองรัตนโกสินทร์เดิม แล้วเสริมความแกร่งด้วยเสาเรือน ต้นไม้ก็จะทำให้คันดินไม่ทลายไปง่ายๆ แถมยังได้ธรรมชาติกลับมาด้วย ยิ่งถ้าเลือกปลูกต้นลำพูมาค้ำไว้ ยิ่งจะได้สิ่งที่ยากกลับมาให้เราได้รับรมย์ด้วย

นอกจากนี้ เราจะรื้อพื้นที่คลองที่เราเคยมีขึ้นมา ซึ่งตอนนี้มันกลายเป็นพื้นที่ถนนไป 80-90 เปอร์เซ็นต์แล้ว มันควรจะปรับแก้ให้ถนนไม่ถมทับที่ทางน้ำอีกต่อไป คือได้ถนนต้องเป็นพื้นที่คลองเหมือนเดิม แล้วสร้างถนนคร่อม ไม่ใช่แค่มีอุโมงค์เพิ่มขึ้นมา 3-4 ที่นะครับ แต่ต้องรื้อเกือบทุกพื้นที่ที่เคยเป็นคลอง

แล้วต่อไป ถ้าเราจะอยู่เป็น "มนุษย์บก" อยู่บนถนนต่อไปก็ไม่เป็นไร แต่เรามีคลองมาช่วยรับน้ำแทนที่ระบายน้ำกระจัดที่มีอยู่นี้ได้แล้ว มันก็จะช่วยแก้เรื่องน้ำท่วมกรุงเทพฯ ที่เราบ่นๆ กันอยู่ได้ ผมว่ามันถึงเวลาแล้ว ที่เรา

PERSPECTIVE A-N'

RIVER FOR ALL : Conceptual Design

21 JUNE 2016

ต้องออกแบบเป็นการเฉพาะในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการรองรับน้ำ ไม่ใช่ใช้ท่อระบายน้ำมาตรฐานเดียวกับทุกมุมของเมืองอย่างทุกวันนี้

A: จำเป็นแค่ไหนที่ต้องมีทางจักรยานเป็นแนวยาวขนาดนั้น?

Q: บอกตรงๆ ว่าเราไม่ได้มองมันเป็นทางเดินหรือทางจักรยานเลยครับ ไอ้ทางริมฝั่งแม่น้ำ 14 กม.ตรงนี้ แต่เรามองว่ามันคือพื้นที่ที่เรากำลังปรับปรุง เนื่องจากบ้านหลังนี้มันถูกน้ำท่วม มีทั้งน้ำท่วมขัง ทั้งน้ำเน่า และน้ำที่ไหลเข้ามาท่วมทุกปี เราคิดแล้วว่า จะทำยังไงให้บ้านหลังนี้อยู่ได้อย่างดี แล้วจากนั้นค่อยไปตอบโจทย์ว่า บนพื้นที่ตรงนี้จะขอให้เป็นทางจักรยานหรือทางเดินเท้าไปด้วยได้ไหม

ตอนนี้ เราตอบโจทย์ลูกชายที่อยากมีทางจักรยานให้ขึ้นไปขี่บนบ้าน เราตอบโจทย์คุณพ่อคุณแม่ที่อยากมีบ่อน้ำอยากมีทางเดินในส่วน และกำลังพยายามจะตอบโจทย์ลูกสาวหรือแม่แต่คุณปู่คุณย่าที่อยู่ในบ้านเดียวกัน และจะตอบโจทย์คนที่อยู่บ้านข้างๆ ให้ได้ด้วยว่าเขาอยากได้อะไรอีก และนี่แหละครับคือเหตุผลที่เราต้องลงชุมชน

ส่วนเรื่องของธรรมชาติ เราต้องสังเกตท่าน โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาร่วมสังเกต เบื้องต้นคือเราจะต้องเรือเอาเขื่อนออกทั้งหมด และต้องทำคั่นกันเมืองบกที่จำเป็นเข้าไปแทน ซึ่งคั่นที่สร้างขึ้นใหม่นี้ จะต้องอยู่บนแนวธรรมชาติให้ได้มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ เพราะเรากำลังจะฟื้นฟูธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวทางออกแบบที่เราต้องยึดไว้

เปรียบเทียบง่าย ๆ ถ้าวันนี้เราเรียกร่องทางฝักสะอาดปราศจากสารพิษ เราก็ต้องปลูกฝักกินเอง และถ้าเราเรียกร่องวิถีชีวิตแบบบอแกนิก นี่แหละครับ "Organic Based Design" ที่ท่านต้องการ นี่คือสิ่งที่เราพยายามนำเข้ามา จากนั้นเราก็จะตอบโจทย์ทางเดิน-ทางจักรยานเป็นลำดับถัดไป หลังจากที่ได้ทุกอย่างได้รับการฟื้นฟูจนอยู่ได้แล้ว เพื่อให้มันเข้ากับความต้องการของคนในยุคปัจจุบัน

โดยส่วนตัวแล้ว ผมเห็นด้วยในเรื่องการสร้างทางจักรยาน เพราะผมมองว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์มองไปถึงอนาคตได้ ในวันที่เราไม่อยากจะใช้พลังงานหรือพลังงานหมดแล้วจักรยานคือคำตอบ ผมเลยไม่อยากให้เราไปตั้งแรงรังเกียจ เพราะจักรยานที่วิ่งบนเส้นทางนี้ คงไม่ได้ขี่กัน 10 กม./ชม. แน่ๆ เผลอๆ ผมว่าคนที่พยายามขี่ 20 กม. แล้วผ่านชุมชนสวยๆ เขาจะล่องจนถึงชั้นจอดดูเลยด้วยซ้ำ มันเลยน่าจะมีตั้งแต่ขี่จักรยาน จูงจักรยาน ไปจนถึงจอดทิ้งไว้แล้วลงเดินหรืออาจจะเห็นการเดินแล้วแบกจักรยานด้วยก็ได้ ผมว่าจะมีภาพน่ารักๆ อีกเยอะเลยที่จะเกิดขึ้นหลังการพัฒนาในครั้งนี้

ผมเชื่อว่าถ้าเรามีพื้นที่ที่ดี คนที่มาใช้ก็น่าจะมองเห็นความดีของมันตรงนั้น แม้แต่ลาน 14 กม. หรือจากทั้งโครงการ 57 กม.ตลอดแม่น้ำเจ้าพระยา มันจะเกิดขึ้นมาโดยมีวัดและวังเป็นแกนทั้งนั้นเลย ซึ่งวัดคือแกนด้านจิตใจ ส่วนวังคือแกนหลักจากผู้ปกครองแผ่นดิน ผมจึงมองว่า การฟื้นฟูโครงสร้างตรงนี้ของเมืองของบ้านเรากลับเข้ามาใหม่ จะช่วยนำเอalingใหม่ๆ ที่จะแก้ปัญหาใหม่ๆ ของผู้คนกลับเข้ามาด้วย

นี่แหละครับคือภาพที่เราฝันไว้

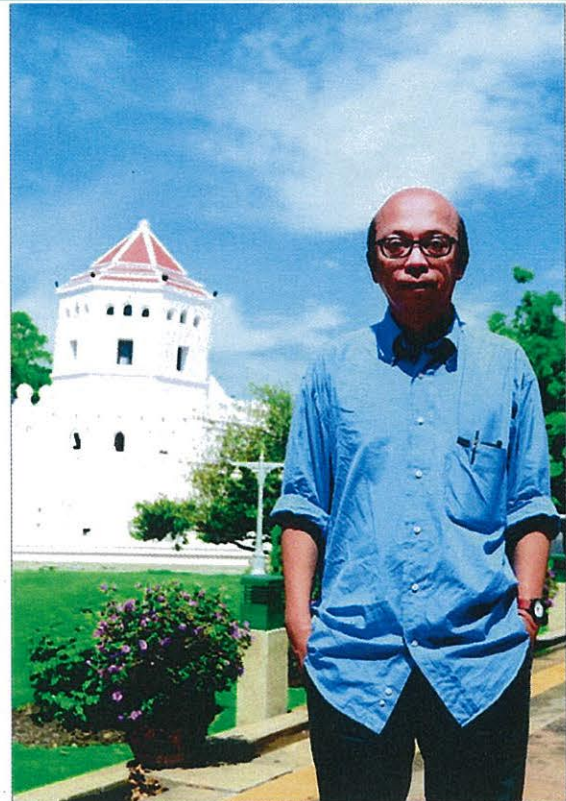
■ รางวัล “มรดกโลก” ตั้งไว้ “ได้” กับ “เสีย” แบบนอน!!

Q: วิจัยรึกันว่าโครงการนี้จะทำให้เกิด “ทัศนะ อูจาด” ในเมืองกรุงเก่า อาจารย์คิดเห็นอย่างไร และจะช่วย คอนเฟิร์มได้ไหมว่ามันจะไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้น?

A: ผมว่าเป็นเพราะเขาวิพากษ์กันบนฐานโมเดลเดิม มากกว่าครับ เป็นภาพโครงการตั้งแต่รุ่นที่ยังออกแบบเป็น ถนนคอนกรีตอยู่ ซึ่งผมก็เห็นด้วยนะครับว่าถ้าสร้างตามแบบ นั้น มันจะก่อให้เกิดทัศนะ อูจาด เพราะกลุ่มที่วิจารณ์ใน ส่วนนี้ เขาก็เป็นคณาจารย์ด้านภูมิสถาปัตย์และเป็นนักผังเมือง กันทั้งสิ้น

แต่สิ่งที่เราทำอยู่ตอนนี้ เรามองปัญหาเรื่องนี้มาตั้งแต่ เรากอยู่แล้วครับ เพราะเรามองว่าเรากำลังจะปรับปรุงบ้าน ของเราไปครับ เพราะฉะนั้น การสร้างทางเดิน-ทางจักรยาน ขึ้นมาเพิ่มตรงนี้ จะไม่มีวันไปทำลายบ้านของเราเด็ดขาด แต่ เราจะมองการออกแบบครั้งนี้ให้อยู่ภายใต้กรอบการปรับปรุง บ้านเราให้สวย ให้อยู่ได้ เราถึงต้องมีการศึกษาแต่ละชุมชน แต่ละพื้นที่ไปครับว่า มีความงดงามแตกต่างกันยังไงบ้าง

อย่าง “ชุมชนมัสยิดบางอิ้อ” ที่เราไปลงพื้นที่ เขาก็ เห็นภาพแล้วว่า เราจะพัฒนาบ้านก่อน แล้วให้เขาช่วยวาง เส้นทางจักรยานให้เรา ถ้าเขาไม่ยอมให้วางทางนั้น เราก็มี ทางเลือกให้ แต่เราขอเส้นทางที่จะให้ตัวชุมชนและคนอื่นได้ ใช้ด้วยได้ไหม โดยที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาอีก อัน นี้คือเป้าหมายของเราเลย และผมก็เชื่อว่า ทุกท่านที่ได้เห็น

ภาพนี้ไปด้วยกันก็อยากจะพัฒนา เพราะไม่มีใครที่ไม่อยาก พัฒนาหรอกครับ

ปัญหาเจ้าพระยาทุกวันนี้ เราได้ทำ Cultural Heritage Assessment เป็นการศึกษาเอาไว้มากแล้ว สิ่งที่มีอยู่ใน

ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360° Poo Jatkam Weekend 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 350	Section: First Section/M-Open วันที่: เสาร์ 2 - ศุกร์ 8 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 7 ฉบับที่: 348 Col.Inch: 304.90 Ad Value: 106,715	หน้า: 29(เต็มหน้า), 30, 31 PRValue (x3): 320,145 คลิป: สีสี่
	หัวข้อข่าว: ลบคำครหา! ดัน "โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา" สู่มรดกโลก!!	

ปัจจุบันมันคืออยู่หรือเปล่า ถ้ามันคืออยู่จริง เราจะได้ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไขอะไร แต่ผลที่ออกมาในวันนี้คือมันไม่ดีแล้ว เราเลยต้องลงมือทำโครงการนี้

และการลงมือทำของเรา เราก็เอาความงามด้าน "มรดกเจ้าพระยา" เป็นตัวตั้งของโครงการด้วย โดยมีผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ช่วยดูแลเป็นที่ปรึกษาให้ คือ **คุณริชาร์ด เอนเกลฮาร์ดต์ (Dr. Richard A. Engelhardt)** ซึ่งเคยเป็นคณะกรรมการตัดสินรางวัล "มรดกโลก" ประจำยูเนสโกระดับเอเชียแปซิฟิกมาก่อน เพราะฉะนั้น การจะทำตรงนี้ให้เป็นมรดก เราจำเป็นต้องสร้าง "กฎเจ้าพระยา" ขึ้นมา เพื่อรักษามรดกตรงนี้ให้คงอยู่ต่อไป โดยเฉพาะในพื้นที่ 14 กม.แรก เพื่อให้เห็นเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาแม่น้ำเจ้าพระยาต่อไปอย่างยั่งยืน

Q: มีคนกังวลว่าโครงการนี้จะทำให้ต่างชาติมองว่าประเทศไทยไม่รักชาติ "มรดกเจ้าพระยา" และจะทำให้ขาดการเสนองบเข้าสู่น "มรดกโลก" อย่างที่ฝันไว้

A: ผลมันกลับเป็นไปในทางตรงกันข้ามเลยครับ เพราะวันนี้เราตั้งมรดกโลกไว้เป็นธงอยู่แล้ว ตั้งแต่ได้รับโครงการนี้มา ผมก็ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญตลอด ตั้งแต่เกณฑ์เรื่องการพิจารณาคุณค่ามรดกโลก ไปจนถึงการนำเสนอโครงการมรดกโลก และเราก็เอาเกณฑ์ตรงนั้นแหละครับมาเป็นกรอบในการพัฒนาในครั้งนี้ มันจึงไม่มีวันจะหลุดกรอบไปได้เลย และกรอบนี้แหละที่จะช่วยในการหล่อหลอมความคิดของคนทำงาน ให้พุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือ ทำให้แม่น้ำเจ้าพระยาและกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นการตั้งถิ่นฐานที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยเรานี้ เป็นมรดกโลกให้ได้!

เพราะฉะนั้น ไม่ต้องห่วงครับ เราจะไม่มีวันทำร้ายมรดกในส่วนนี้เด็ดขาด เพราะเราเอาสิ่งนี้มาเป็นฐานความรู้ ฐานประสบการณ์ และฐานบทเรียน ที่จะไม่ทำร้ายแม่น้ำเจ้าพระยาอีก เรื่องมลภาวะและทัศนียภาพจึงเป็นเรื่องที่ไม่มีวันที่เราจะยอมให้เกิดขึ้นแน่นอน!!

เราตั้งต้นทุกอย่างจาก "คุณค่า" ก่อน แล้วค่อยสร้างสิ่งที่เหมาะสมขึ้นมาดูแลคุณค่าเหล่านั้น แต่กฎหมายเราหลายๆ อย่างที่มีอยู่ทุกวันนี้ เป็นกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการฟื้นฟูคุณค่านั้นๆ มันเลยทำให้ทางผมและทีมกำลังคิดกันอยู่ว่า อาจจะต้องมีกฎหมายเฉพาะบางอย่างเพื่อดูแลมรดกเจ้าพระยาตรงนี้ เพื่อให้พื้นที่ตรงนี้ยังคงสวยงาม ทรงคุณค่า ทำประโยชน์ให้แก่คนยุคปัจจุบัน และทำให้พื้นที่สำคัญตรงนี้อยู่ได้อย่างงดงามและยั่งยืน

และถึงแม้สุดท้าย ผลออกมาว่าเราชาวมรดกโลกโครงการที่ออกมาจะดีแค่ไหนได้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 14 กม.นี้ออกแบบมาแล้วว่าจะมีปัญหาที่ใด แต่อย่างน้อยเราก็ยังมีองค์ความรู้เรื่องน้ำที่จะเก็บเอาไว้ใน ทั้งเอาไว้ใช้ใน "ศูนย์การเรียนรู้มรดกเจ้าพระยา" ที่เราใช้เป็นตุ๊กตาและเอามาใช้งานจริงในวันนี้ กับ "พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้มรดกเจ้าพระยา" ที่กำลังจะเกิดขึ้นเป็นการถาวรในวันข้างหน้าพร้อมๆ กับพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และทางเดิน-ทางจักรยานในครั้งนี้

ศูนย์การเรียนรู้ทั้งสองแห่งนี้ จะช่วยตอบสิ่งที่เราทำและช่วยส่งเสริมการทำงานของคนที่มาจับช่วงต่อ ไม่ว่าจะ เป็นสถาบันการศึกษา, องค์กร และประชาชน ก็จะได้มาใช้พื้นที่ตรงนี้ในการศึกษา ซึ่งผมมองว่ามันคือประโยชน์ในระยะยาว องค์ความรู้ที่เก็บไว้ในศูนย์นั้นแหละครับคือสิ่งที่เงินไม่ว่าผลของโครงการจะออกมาเป็นยังไง เราจะเก็บความรู้ ประสบการณ์ และบทเรียน จากแม่น้ำเจ้าพระยาเอาไว้ให้ได้มากที่สุด

และในปีนี้เป็นปีที่ในหลวงของเราครองราชย์ครบ 70 ปี ทางกรุงเทพฯ โดยเฉพาะสำนักโยธาฯ อยากจะทำอะไรถวาย และในวันนี้ เราทำในสิ่งที่พระองค์ท่านเชี่ยวชาญ ทำในเรื่องที่เกี่ยวกับน้ำ เราก็เลยคุยกันว่าเราจะนำเอาพิพิธภัณฑ์มรดกเจ้าพระยาฉบับนำร่องถวายพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งจะของบจากทาง กทม. สร้างถวายพระองค์ท่านด้วย เราก็หวังว่าพื้นที่ที่จะสร้างถวายท่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและพัฒนาแม่น้ำเจ้าพระยาต่อไป ตรงนี้แหละครับที่ผมมองว่ามันคือสิ่งที่ทำให้เรา "ได้" มากกว่า "เสีย" แน่แน่นอน!! ■

สัมภาษณ์โดย ผู้จัดการ Lite
 เรื่อง: อีสสิริยา อาชวานันทกุล
 ภาพ: วรวิทย์ พานิชนนท์

